

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2015 r

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Barbara Jankowska - Kocon(spr)

Sędziowie: SSO Irena Dobosiewicz

SSO Bogumił Goraj

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2015r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **(...) Kasy (...) im. F. S. w G.**

przeciwko **B. I.**

ozapłatę

na skutek zażalenia **powódki**

na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 8 października

2014r. w sprawie I C 1024/10

postanowił:

1.zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że w miejsce kwoty 6297,38 zł (sześć tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt siedem złotych trzydzieści osiem groszy), przyznać biegłemu R. K. wynagrodzenie w wysokości 4698 zł.(cztery tysiące sześćset dziewięćdziesiąt osiem złotych),

2. oddalić zażalenie powódki w pozostałym zakresie,

3.nie obciążać pozwanej kosztami postępowania zażaleniowego,

4. zasądzić ze Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Bydgoszczy) na rzecz

radcy prawnego E. M. kwotę 373,20 zł(trzysta siedemdziesiąt

trzy złote dwadzieścia groszy) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej

pozwanej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Na oryginale właściwe podpis

II Cz 240/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy przyznał biegłemu sądowemu wynagrodzenie za sporządzenie opinii w sprawie w łącznej kwocie 6297,38 zł.

Sąd ten ustalił, że biegły sądowy sporządził pisemną opinię oraz opinie uzupełniające. Mając na uwadze liczbę opinii uzupełniających, czas i nakład pracy biegłego sąd uznał, że wskazane w rachunkach kwoty nie są wygórowane, oraz zgodne z obowiązującymi stawkami, zatem na podstawie art. 288 k.p.c., orzekł jak w postanowieniu.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, opartym na zarzutach naruszenia art. 98 k.p.c. w związku z art. 228 k.p.c., art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, powódka domagała się jego zmiany przez obniżenie wynagrodzenia biegłego.

W ocenie żalącej biegły zawyżył w sposób znaczny koszty sporządzonych w sprawie łącznie 4 opinii. Opinia uzupełniająca z 22 stycznia 2013r., ograniczająca się do 6 ostatnich kart, stanowiła kopię opinii poprzedniej do karty 15 włącznie. Trzecia opinia składała się z 25 kart i w ocenie skarżącej taka obszerność nie była konieczna, zaś czwarta opinia całkowicie pokrywała się z rozliczeniem sporządzonym przez powódkę. Poświęcenie przez biegłego na opracowanie 4 opinii prawie 197 godzin, czyli 25 dni pracy licząc po 8 godzin dziennie było zbyt długim czasem nie uzasadnionym stawianymi biegłemu zadaniami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powódki jest częściowo zasadne.

Zgodnie z obowiązującą zasadą zawartą w przepisie art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2014r., poz. 1025), „wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w ust. 1 - na podstawie złożonego rachunku”.

Ugruntowane jest także w orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak również Sądów Apelacyjnych stanowisko co do możliwości i obowiązku sądu badania czasu niezbędnego dla biegłego do prawidłowego opracowania zleconej przez sąd opinii, czego dokonuje się między innymi, analizując kartę pracy przedłożoną przez biegłego (według poglądu Sądu Najwyższego zawartego w orzeczeniu z dnia 19 października 1966 r., I CR 93/66).

Według orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1988r., IV PZ 66/88 (Biuletyn SN 1988, nr 10, str. 11) – „przy ustalaniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu lecz czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez osobę dysponującą niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie”.

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959r. (I CZ 82/59, OSN 1961, Nr 2, poz. 41), zachowującym nadal aktualność wyrażono zapatrywanie, że „sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, co powoduje, że podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu (tak też K. Gonera w Komentarzu do ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Lexis Nexis, Warszawa 2006, s. 283). Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku przez biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są jaskrawo wygórowane, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku”.

Wynagrodzenie zostało przyznane biegłemu przez sąd pierwszej instancji bez bliższej analizy czasu i nakładu pracy biegłego.

W zakresie dokonywanej kontroli prawidłowości zaskarżonego postanowienia, sąd drugiej instancji przeanalizował poszczególne rachunki złożone przez biegłego w porównaniu z opiniami przez niego sporządzonymi oraz przedłożonymi sądowi.

I tak Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że w rachunku biegłego z dnia 1 października 2012r. (k.323 akt) biegły za sporządzenie pierwszej opinii w sprawie zawyżył ilość godzin poświęconych na analizę dokumentacji bankowej (19 godzin), oraz ilość godzin przeznaczonych na sporządzenie opinii (29 godzin). W sumie biegły poświęcił na sporządzenie tej opinii aż 75 godzin, czyli ponad 9 dni roboczych licząc po 8 godzin dziennie pracy. Biorąc pod uwagę przygotowanie zawodowe biegłego – finanse, księgowość gospodarka nieruchomościami, oraz jego staż pracy należy uznać, że w wyżej wymienionym zakresie czas pracy biegłego został zawyżony. Sąd Okręgowy obniżył czas pracy biegłego nad dokumentacją bankową do 10 godzin oraz czas sporządzenia opinii do 20 godzin. Licząc stawkę godzinową po 31, 86 zł. oraz uwzględniając podatek Vat, którego biegły jest płatnikiem (k. 354 akt oświadczenie biegłego z dnia 14 grudnia 2012r.) wynagrodzenie biegłego z tego rachunku zostało obniżone o 705 zł. (18 godzin razy 31,86 + wat).

W rachunku biegłego z dnia 20 lutego 2013r. (k. 381 akt) biegły za sporządzenie opinii uzupełniającej do pierwszej swej opinii z września 2012r. zawyżył ilość godzin poświęconych na dokonanie obliczeń (poz.6 – 9 godzin), oraz ilość godzin przeznaczonych na sporządzenie opinii (poz. 7 - 19 godzin). W sumie biegły poświęcił na sporządzenie tej opinii aż 41 godzin. Biorąc pod uwagę okoliczność, iż część opinii – karty od 4 do 15 stanowią, jak zasadnie zarzuciła powódka, treść opinii poprzedniej z września 2012r. należy uznać, że w wyżej wymienionym zakresie koszty opinii zostały także zawyżone. Sąd Okręgowy obniżył czas pracy biegłego nad dokonywaniem obliczeń do 4 godzin oraz czas sporządzenia opinii do 9 godzin. Licząc stawkę godzinową po 30,03 zł. oraz uwzględniając podatek Vat, wynagrodzenie biegłego z tego rachunku zostało obniżone o 554zł. (15 godzin po 30,03 zł. + wat).

W rachunku biegłego z dnia 2 października 2013r. (k. 458 akt) biegły za sporządzenie kolejnej opinii z września 2013r. zawyżył ilość godzin przeznaczonych na sporządzenie opinii (poz. 7 - 16 godzin). W opinii tej zadaniem biegłego było obliczenie zaległości pozwanej w spłatach pożyczki. Na przypomnienie poprzednich opinii, pism stron, sporządzenie konspektu i dokonanie obliczeń biegły wyznaczył aż 10 godzin, zatem sporządzenie opinii nie mogło zająć mu więcej niż dalsze 10 godzin i do tej liczby sąd odwoławczy obniżył czas pracy biegłego, łącznie o kwotę 222 zł.(6 razy 30,03 zł + wat).

Co do kosztów ostatniej opinii biegłego z dnia 27 grudnia 2013r., w której biegły miał ustosunkować się do zarzutów strony pozwanej, w ocenie sądu odwoławczego również została zawyżona ilość godzin przeznaczonych na sporządzenie opinii (poz. 4 - 8 godzin). Na przypomnienie poprzednich opinii, pism stron i sporządzenie konspektu biegły wyznaczył 5 godzin, zatem sporządzenie samej opinii nie mogło zająć mu więcej niż 5 godzin i do tej liczby Sąd Okręgowy obniżył czas pracy biegłego, łącznie o kwotę 118 zł.(3 razy 31,97 zł + wat).

Łącznie obniżenie wynagrodzenia biegłego przyznanego przez sąd pierwszej instancji wyniosło kwotę 1599 zł.(705 zł. +554 zł. + 222 zł. + 118 zł.), zatem przyznane biegłemu wynagrodzenie po jego obniżeniu przez Sąd Okręgowy wyniosło kwotę 4698 zł.

W pozostałym zakresie zażalenie powódki jako bezzasadne podlegało oddaleniu (art. 385 k.p.c. w związku art. 397 § 2 k.p.c.). W szczególności w niniejszym postępowaniu dotyczącym wynagrodzenia biegłego nie mogły odnieść skutku zarzuty dotyczące celowości powołania przez sąd dowodu z opinii biegłego oraz stanowisko powódki w zakresie precyzowania i dowodzenia swego roszczenia. Kwestie powyższe nie dotyczą nakładu i czasu pracy biegłego, lecz zagadnień merytorycznych związanych z przedmiotem opinii.

Mając powyższe na uwadze należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i z art. 397 § 2 k.p.c. w związku z art. 89 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych orzec jak w sentencji.

W świetle zapadłego w sprawie nieprawomocnego wyroku z dnia 9 października 2014r. pozwana jest stroną przegrywającą spór w znacznej części, zaś jej sytuacja majątkowa jest trudna z uwagi na niskie dochody. Pobiera ona emeryturę nie przekraczającą 1000 zł., zatem zachodzą przesłanki o charakterze majątkowym uzasadniające nie obciążenie pozwanej kosztami opinii biegłego w ogóle z mocy art. 102 k.p.c.

O kosztach poniesionych przez pełnomocnika pozwanej ustanowionego z urzędu orzeczono w myśl § 15 i 16 oraz § 6 , § 12 ust.2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - Dz. U. 2013. 490), zasądzając na rzecz tego pełnomocnika ze Skarbu Państwa kwotę 373,20 zł. (k. 623 akt).